

Список літератури

- 1 Оперативный контроль экономической деятельности предприятия / Б.И. Валуев, Л.П. Горлова, Е.Л. Зернов и др. – М.: Финансы и статистика, 1991. – 224с.
- 2 Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку та аудиту: Навч. посіб. – К.: Знання-Прес, 2003. – 349 с.
- 3 Валуев Б.И. Проблемы развития учета в промышленности. – М.: Финансы и статистика, 1984. – 215 с.
- 4 Теорія бухгалтерського обліку: Навчальний посібник / За ред. Проф. Б.І. Валуєва. – Одеса: ОДЕУ; „Принт Майстер”, 2001. – 256 с.
- 5 Голов С. Бухгалтерський облік: від рахівництва до інтегрованої інформаційної системи // Бухгалтерський облік і аудит. – 1998. - №5. – С.9-17.
- 6 Анализ конкретных ситуаций в управлении производством: Сборник статей / Под ред. Каменицера С.Е., Лисицина В.Н., Попова Т.Х., Хейнмана С.А. – М.: Прогресс, 1971. – 300с.
- 7 Валуев Б.И. Внутрипроизводственный хозрасчет (опыт и пути совершенствования) / Валуев Б., Гулинский Я., Мелешкина Ф. – М.: Экономика, 1978. – 183с.
- 8 Валуев Б.И. Проблемы развития учета в промышленности. – М.: Финансы и статистика, 1984. – 215 с.
- 9 Аванс Дж., Берман Б. Маркетинг: Сокр. перев. с англ. – М.: Экономика. – 1990. – 350с.
- 10 О.В. Пальчук, Н.М. Нечай Облік маркетингових та збутових витрат // Наукові праці Кіровоградського державного технічного університету: Економічні науки. – Кіровоград, 2004. - вип. 5, ч II. – 378-386 с.

В статье обоснована важность соблюдения принципа оптимального сочетания централизованной и децентрализованной форм организации персонала и введения учетного персонала в центры принятия решений. Предложен вариант организационной структуры, что позволяет внедрить объектно-целевой подход в практику управления водопроводно-канализационными предприятиями с целью усиления интеграционных возможностей функций управления.

In article the importance is led to of observance of principle of optimum combination of the centralized and decentralized forms of organization of personnel and introduction of registration personnel in the centers of acceptance of decisions. A variant is offered of organizational structure, that allows to inculcate objective-purpose approach in practice of management by the plumbing-sewage enterprises and strengthen integration possibilities of functions of management.

УДК 336.225.6

А.С. Шиш, аспірант

Національний аграрний університет, м. Київ

Права та обов'язки учасників податкових відносин

Розглянуто вітчизняну практику та зарубіжний досвід гармонізації взаємовідносин між учасниками податкових відносин шляхом забезпечення рівності їх прав.
податкові відносини, права, обов'язки, платники податків, система оподаткування.

На сьогоднішній день в Україні гострим залишається питання правильного регламентування прав, обов'язків та відповідальності обох головних учасників податкових відносин – платників податків та податкової інспекції. Зокрема, щоб уникнути безправності та свавілля необхідно встановити відповідальність платників за податкові правопорушення, а податковій інспекції – за правомірність її дій та рішень. У

іншому випадку існує пряме підґрунтя для зловживання владою з боку податкової інспекції та утиснення прав платників податків.

Оскільки права вітчизняних платників податків вже знайшли своє втілення у Законі України “Про систему оподаткування” від 25 червня 1991р., то вивчення цього питання у сучасній науковій літературі практично відсутнє, якщо не вважати окремих спроб дослідити систему оподаткування в цілому та загальних висновків щодо постійного тиску на платників податків.

Щодо, права платників податку, задекларовані у вищеназваному Законі, є нечіткими та безсистемними і висвітлені лише в трьох пунктах: 1) подавати державним податковим органам документи, що підтверджують право на пільги щодо оподаткування; 2) одержувати та ознайомлюватися з актами перевірок державними податковими органами; 3) оскаржувати рішення державних податкових органів та дії їх посадових осіб [1].

Вищесказане дає підставу стверджувати, що в Україні не існує об’єктивно сформованих та задекларованих прав платників податків, що є основою створення гармонійних відносин у взаємопов’язаному ланцюгу “держава ↔ платник податків”. Це призводить до викривлення світогляду останніх та, в кінцевому випадку, неналежного виконання покладених на них обов’язків.

Регламентация прав платників податків безпосередньо пов’язана зі справедливістю системи оподаткування. Тому перед нами постає питання формулювання та забезпечення рівності їх прав по відношенню до держави, оскільки за рахунок саме їх коштів вона має фінансову можливість функціонувати як координатор розвитку суспільства.

Вирішенням цієї проблеми може сприяти вивчення, аналіз та удосконалення світового досвіду його імплементація у вітчизняну практику. Наприклад, у декларації прав платників податків США чітко зафіксовано мету функціонування податкової служби: “забезпечити платників податків Америки високоякісним рівнем обслуговування, допомагаючи їм зрозуміти і виконувати їхні податкові зобов’язання та застосовуючи законодавчі норми чесно і справедливо по відношенню до всіх” [2]. Це означає, що податкові органи повинні забезпечити формування та розвивати необхідне психологічне, правове та економічне середовище, яке б дало змогу платникам податків оволодіти необхідними знаннями щодо їх податкових зобов’язань, а вже після цього жорстко і безкомпромісно наказувати порушників, тобто, не платників, які свідомо намагаються ухилитись від сплати податків, та не дотримуватись податкового законодавства.

Вищезазначена декларація визначає, що платники податків мають право на:

- захист прав платника податку – працівники податкової служби повинні роз’яснити та приділити максимум зусиль для захисту прав платника податків під час його першого контакту з ними;
- конфіденційність – взагалі, враховуючи, той факт, що вся інформація яку подають платники - конфіденційна, податкова служба не має права надавати її будь-кому, лише тільки в окремих випадках, що передбачаються законодавством. Більше того платники податків мають право знати як і де буде використовуватись дана інформація, а також форму можливого покарання за подання недостовірної інформації;
- професійне обслуговування – у випадку, коли податковий інспектор поводить не коректно або взагалі не реагує на те чи інше прохання по відношенню до платника податку, то даний платник повинен повідомити керівнику інспектора, а у разі відмови керівника - відповідного регіонального центру подачі декларації;

- представництво – платник податків може представляти себе сам, в окремих випадках коли, даний платник потребує підтримки, то за відповідним письмовим дозволом можна запросити кого-небудь ще наприклад, юриста, дипломованого бухгалтера або зареєстрованого агента. Крім того, платник податків може офіційно проводити звукові та письмові записи співбесіди з працівниками податкової служби, але тільки при умові, що за 10 днів до такої зустрічі ,було надіслане попередження у письмовій формі.

- сплату лише правильної суми податків – платник податків несе відповідальність за сплату лише правильної суми податків у відповідності до закону — не більше, не менше. Можливі випадки, коли платник з тих чи інших причин не може оплатити усі свої податки, тоді на відповідну дату сплати, дозволяється отримати відстрочку, в якій чітко вказується, як і в якому обсязі дозволяється сплачувати щомісячний внесок;

- допомогу з вирішення податкових проблем. На сьогоднішній день у США існує спеціальна територіальна Служба Захисту Платників, яка у випадку виникнення суперечок з податковим органом може надати кваліфіковану допомогу, та детальну інформацію, стосовно виникнення даного конфлікту між податковою та платниками;

- апеляцію і судовий контроль. При податковій службі США, але незалежно від неї, існує Офіс Апеляцій. Оскільки судові витрати в США є досить значними, які не по кишені кожному платнику, отже, щоб зекономити час та кошти податковий орган намагається вирішити проблему місцевими зусиллями. Але, все-таки коли платник податків так і не отримав задовільної відповіді, він має право подати справу на розгляд у суді;

- звільнення від штрафів та пені – можливе, лише за умови, яка передбачається законодавством та у випадках, коли платник податків дотримувався всіх правил та вимог податкового законодавства, розумно і сумлінно виконують всі обов’язки, але випадково допустивши помилку в зв’язку із тим , що покладалася на неправильну раду податкового службовця;

- відшкодування переплачених сум податків – згідно із законодавством, кожен платник податків має право на отримання відшкодування переплаченої суми податку, але тільки при умові, якщо він подасть відповідну вимогу протягом трьох років від дати заповнення податкової декларації, або двох років від дати сплати цих сум, в залежності від того, що відбулося пізніше. У разі невідшкодування цих сум податковим органом протягом 45 днів, передбачено нарахування пені.

Окрім вищезазначеного, додамо, що процедура здійснення самих перевірок у США дещо відрізняється від тих, що здійснюються в Україні. Перевірка правильності нарахування та сплати відповідних сум податків здійснюється в одному з випадків: декларацію було відібрано комп’ютером, що аналізує податкову звітність за спеціальними програмами та критеріями, або було отримано інформацію із зовнішніх джерел (газет, суспільних звітів та громадян), яка вказує на можливість виникнення помилок у сплаті податків.

Такі експертизи можуть проводитись двома способами: поштою та шляхом проведення співбесіди. У разі неможливості здійснення комплексного аналізу звітності платника, йому пропонується завітати на співбесіду до податкового органу. При цьому, час і місце зустрічі має бути прийнятним як для податкового інспектора, так і для платника податків.

Якщо повторна експертиза проводиться протягом двох років з часу проведення останньої подібної перевірки, і за такої перевірки не було виявлено і внесено ніяких змін, то платник податків повинен у найкоротші терміни повідомити про це податковий

орган, після чого таку перевірку буде скасовано.

Отже, надання рівних прав фіскальному органу та платникам податків означає, що податкова служба повинна існувати для останніх, а не навпаки. Її призначення – не тільки виконувати фіскальні функції, а й виступати у ролі рівноправного партнера. Лише у чіткому взаєморозумінні між учасниками платниками податку та податковими інспекціями можливі гармонійні відносини. У зв'язку з цим, необхідно перетворити податкову службу в орган, що:

- діє в інтересах усього суспільства, окремих громадян і працює у тісній взаємодії з ними;
- забезпечує дотримання рівності всіх громадян і підприємств перед податковим законодавством;
- забезпечує ефективне наповнення бюджету;
- поряд зі збиранням податків, консультує платників податків, допомагає їм у здійсненні фінансової діяльності і податкового планування;
- принципово, професійно і безкомпромісно бореться зі свідомими порушеннями податкової дисципліни, та чинного законодавства України.
- надає допомогу щодо вирішення податкових проблем;
- допомагає у захисті прав платників податку;
- надає більш повну та ґрунтовну інформацію стосовно усіх зборів що сплачують платники, та про зміни, які відбуваються.

Список літератури

- 1 Про систему оподаткування. Закон України від 25 червня 1991р. № 1251-ХІІ-ВР // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - №39. - С. 510.
- 2 Your rights as a taxpayer. Publication 1. [http: // www.irs.gov](http://www.irs.gov)

Рассмотрено отечественную практику и зарубежный опыт гармонизации взаимоотношений между участниками налоговых отношений путем обеспечения равенства их прав.

It is written up domestic practice and foreign experience of harmonizing interrelationships between a state and taxpayers by providing equality of their rights.

УДК 351.863

В.О. Шуршин, здоб.

Черкаський державний технологічний університет

Принципи формування системи індикаторів і показників економічної безпеки України

Стаття присвячена дослідженню існуючих методик оцінки рівня економічної безпеки; на основі виявлення їх недоліків та переваг автором визначено принципи побудови системи індикаторів і показників економічної безпеки України.

економічна безпека, принципи, індикатори, показники, оцінка, фактори, ризик

В нинішніх умовах проблематика економічної безпеки України традиційно має статус найвищого пріоритету в державній політиці, поняття економічної безпеки